

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด 2019 (COVID-19)

ในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี

Action plan for the prevention of Corona virus COVID-19 (COVID-19) in the Pathum Thani Detention Center

ฤทัยรัตน์ กรมไธสง*, อาภาภรณ์ บุญแจ่ม, กมลวรรณ เทพจั้ง และวิเชียร ไทยเจริญ

Ruthairat Kromthaisong*, Arpaporn Boonjam, Kamolwan Thep jung
and Wichian Thaicharoen

Received: 1 August 2022, Revised: 24 May 2023, Accepted: 27 May 2023

บทคัดย่อ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ก่อให้เกิดภัยคุกคามร้ายแรงต่อความมั่นคงด้านสุขภาพ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม ประชากรในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับโลก หลายประเทศยอมรับว่าการควบคุมและป้องกันเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกเพื่อให้กลับมาสู่ภาวะปกติโดยเร็ว การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการจะช่วยลดผลกระทบที่รุนแรงต่อสุขภาพและความเสียหายที่อาจเกิดแก่ทางราชการ ตลอดจนสร้างความมั่นใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงระบบบริการสุขภาพได้อย่างเท่าเทียมกันประเทศไทยได้มีการประกาศใช้มาตรการต่างๆ เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยใช้มาตรการ DMHTTA ได้แก่ D : Distancing เว้นระยะระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับผู้อื่น M : Mask wearing สวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา H : Hand washing ล้างมือบ่อยๆ จัดให้มีจุดบริการเจลล้างมืออย่างทั่วถึงเพียงพอ T : Temperature ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายก่อนเข้าใช้บริการ เพื่อคัดกรองผู้ให้บริการที่อาจไม่สบาย T : Testing ตรวจหาเชื้อโควิด 19 และ A : Application ติดตั้งและใช้แอปพลิเคชัน “ไทยชนะ” และ “หมอชนะ” ก่อนเข้า - ออก สถานที่ทุกครั้ง และ work from home ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากประชาชนและทุกภาคส่วน ส่งผลให้แนวโน้มในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ลดลง อัตราการตายก็ต่ำลงด้วย

สถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี มีจำนวนผู้ต้องกักขังมีอัตราหมุนเวียนรวดเร็ว สถิติการเข้ารับโทษและการปล่อยพ้นโทษมีทุกวัน ประกอบกับเป็นเรือนจำที่มีแดนชาย 1 แดนมีจำนวนห้องแยกกักโรค 8 ห้อง และแดนหญิง 1 แดน มีจำนวนห้องแยกกักโรคจำนวน 9 ห้อง ซึ่งแต่ละแดนมีจำนวนห้องกักโรคห้องและความจุที่จำกัด ประกอบสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เชื้อไวรัสสายพันธุ์โอไมครอน (Omicron) ที่สามารถแพร่กระจายและติดเชื้อได้ง่ายกว่าสายพันธุ์อื่น และในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานีเองกำลังประสบปัญหาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การปฏิบัติตามมาตรการของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขเป็นเรื่องที่ยาก เนื่องจากผู้ต้องกักขังมาจากหลายพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นต่างชาติ ร้อยละ 40 ซึ่งมาด้วยพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย) มีอัตราการหมุนเวียนรวดเร็ว การเข้า-ออกทุกวัน มีกำหนดโทษระยะสั้น ซึ่งเป็นโทษกักขังแทนค่าปรับ (500 บาท/1 วัน) หรือกักขังแทนจำคุก ไม่สามารถนำมากักตัวในห้องกักโรคตามระยะเวลาที่กำหนด 21 วันได้ วัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีจำนวนไม่เพียงพอในการใช้ป้องกันการแพร่ระบาด ดังนั้นบทความนี้จะได้นำเสนอแผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี

คำสำคัญ : แผนปฏิบัติการ, โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19), สถานกักขังกลาง จังหวัดปทุมธานี

Abstract

The Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) outbreak has posed a serious threat for health security. It also impact on economy, society, and the residents wellbeing at the nation, regional and global levels. Globally, disease prevention and control are priorities to eliminate the crisis. Implementing the national Action Plan aids to reduce the serious impacts on human health and any potential

damages to public sectors, as well as to ensure accessibility to the health care system. Thailand has announced the national regulation to control and prevent the spread of COVID 19 through the DMHTTA guideline. These includes; D: Distancing, distance between people, avoid contact with other M: Mask wearing a mask or surgical mask at all time H: Hand washing where service points of hand sanitizer were sufficiently provided T: Temperature Check which measuring the body temperature is required before entering to several places T: Testing checks for COVID-19 and A: Application Installed which is called “Thai Chana” and “Mor Chana” before entering and leaving the place at every time. Additionally, working from home is a choice to continue work with physical distancing. These regulations have received great cooperation from people and all sectors. It has been reducing the infection rate and the mortality rate has also decreased.

Pathum Thani Detention Center is a public sector that has been facing the Covid19 situation. There are numbers of inmates with a fast turnover where their penalty is a short period of detention. The detainees have been issued their penalty and released from their punishment every day. Furthermore, there are 8 quarantine rooms for 1male inmates wing, and 9 quarantine rooms for the female wing. This limits the ability to prevent and control the spread of the Covid19 virus, particularly for the Omicron and its mutated species, which has been infected more quickly than others. The central detention facility Pathum Thani Province itself therefore is facing difficulties in preventing the spread of the COVID-19. Implementing the national regulation which has been processed by the Ministry of Public Health was found to be difficult due to the variety of where the detainees came from. Moreover, the most of them are foreigners, and 40 percent were under the Immigration Act (illegally entree) and there was fast turnover rate. This is because the detention was run instead of a fine (500 bath/1 day) or instead

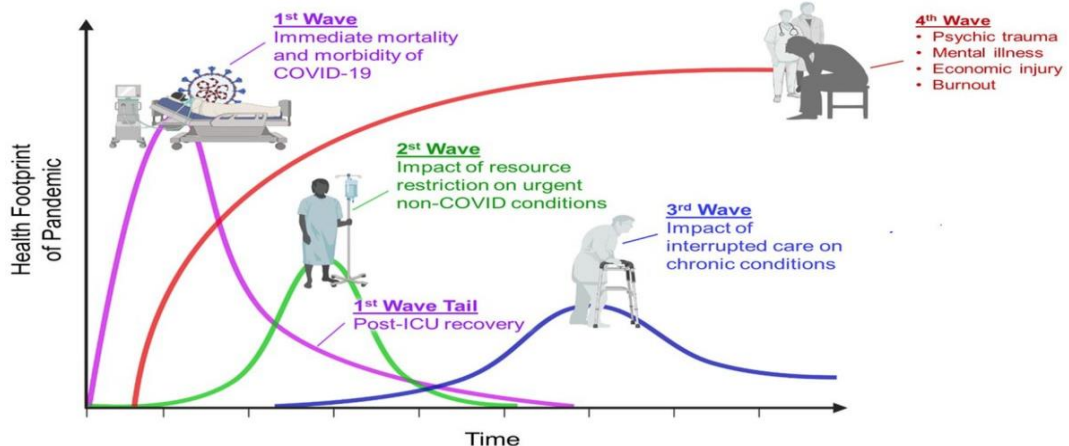
of imprisonment. Consequently, the national requirement for the period of quarantine days and the limited of the number of the quarantine rooms have not sufficient to prevent the spread of the Covid 19 virus. Therefore, this article articulates how the national Action plan has been deployed to prevent the Covid19 infection within the detention Center of Pathum Thani. This aims to build confidence and underline the essential points to guide the disease prevention and control inside the Pathum Thani Detention Center.

Keywords : Action Plan, Coronavirus Disease 2019 (COVID-19), Pathum Thani Detention Center

บทนำ

สถานการณ์ทั่วโลกกำลังเผชิญกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งพบผู้ป่วยรายแรกที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน องค์การอนามัยโลก (WHO, 2020) ได้ประกาศให้โรคดังกล่าวเป็นโรคระบาดใหญ่ทั่วโลก (Pandemic) เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 และเป็นโรคติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ประเทศไทยก็ได้พบผู้ติดเชื้อที่เดินทางเข้ามาในประเทศ เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2563 และเกิดการแพร่เชื้อภายในประเทศเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2563 เป็นต้นมา การใช้นโยบาย กฎหมาย ข้อบังคับ และมาตรการต่างๆ ข้างต้นสามารถบังคับใช้ให้เกิดผลสูงสุดกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนรวมถึงประชาชนทั่วไปเท่านั้น หากแต่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในหน่วยงานหรือสถานที่บางแห่งที่มีพันธกิจและหน้าที่เป็นกรณีพิเศษจำเพาะ เช่น สถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานีซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมโดยมีหน้าที่ ภารกิจ และหลักปฏิบัติสำคัญอยู่ 2 ประการ ได้แก่ การควบคุมดูแลผู้ต้องขังให้อยู่ในระเบียบวินัย เกิดความสงบ เรียบร้อย และการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี ไม่หันไปกระทำผิดซ้ำอีกหลังได้รับอิสรภาพซึ่งภารกิจดังกล่าวต้องกระทำอยู่ภายในสถานที่คุมขัง เป็นพื้นที่ปิดที่แม้จะดูเหมือนว่าสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ง่ายกว่าพื้นที่ภายนอก แต่หากในความเป็นจริง

สถานกักขังกลาง จังหวัดปทุมธานี ยากที่จะควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด 2019 ได้ และปัจจุบันพบสายพันธุ์ใหม่ล่าสุดชื่อว่าโอไมครอน (Omicron) ที่สามารถแพร่กระจายเชื้อได้อย่างรวดเร็วและไม่แสดงอาการ พบอาการหนักปอดอักเสบถึงขั้นเสียชีวิตในผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว โรคเรื้อรังคนที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ แม้จะได้รับการฉีดวัคซีนแล้วก็ตาม

แผนภาพแสดง Health Footprint of COVID-19 Source: Graph adapted from Victor Tseng - Pulmonary & Critical Care Physician: University of Colorado.

ลักษณะของการระบาดตาม Health Footprint of COVID-19 (ข้อมูลจาก UPWELL Health Collection, Home Health: Melbourne, Australia) สามารถแบ่งการระบาดออกเป็น 4 คลื่น คือ คลื่นลูกที่ 1: การระบาดของโรคทำให้ประชาชนติดเชื้อและเสียชีวิตจำนวนมาก ระยะถัดมาเป็นคลื่นลูกที่ 2: การระบาดขยายวงกว้างและสร้างปัญหาให้กับผู้ป่วยที่ไม่ติดเชื้อ รวมถึงการจัดการทรัพยากรอย่างเร่งด่วนให้เพียงพอต่อการป้องกันและรักษาผู้ป่วย ส่วนในคลื่นลูกที่ 3: การระบาดจะมีผลกระทบต่อผู้ป่วยโรคเรื้อรังอาจทำให้ไม่สามารถพบแพทย์ตามกำหนดหรือต้องดูแลตนเองที่บ้าน และเข้าสู่คลื่นลูกที่ 4: จากการระบาดที่ยาวนานจะส่งผลต่อเศรษฐกิจทำให้ประชาชนเกิดความเครียดวิตกกังวลเกิดปัญหาทางสุขภาพจิตและเจ็บป่วยด้วยโรคทางจิตเวชตามมา

โรคไวรัสโคโรนาโควิด 2019

ไวรัสโคโรนาเป็นครอบครัวไวรัสใหญ่ไวรัสในกลุ่มนี้บางชนิดก่อให้เกิดอาการเจ็บป่วยในมนุษย์ บางชนิดก่อให้เกิดอาการเจ็บป่วยในสัตว์ เช่น ค้างคาว อูฐ และขมด โดยทั่วไปไวรัสโคโรนาที่ก่อโรคในมนุษย์จะทำให้เกิดการเจ็บป่วยเล็กน้อย เช่น อาการหวัด ไม่บ่อยนักที่ไวรัสโคโรนาในสัตว์สามารถพัฒนาให้ติดเชื้อและแพร่ขยายสู่มนุษย์ ก่อให้เกิดโรคที่ร้ายแรง เช่น โรคทางเดินการหายใจรุนแรงเฉียบพลัน(SARS) ซึ่งเกิดขึ้นในปีค.ศ. 2002 และโรคทางเดินการหายใจตะวันออกกลาง(MERS) ซึ่งเกิดขึ้นในปีค.ศ.2012 ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือ Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2) เป็นไวรัสในตระกูลโคโรนาที่ไม่เคยก่อโรคในมนุษย์มาก่อน โดยพบไวรัสนี้เป็นครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น จังหวัดฮูเป่ ประเทศจีน ซึ่งเป็นแหล่งต้นกำเนิดการระบาดครั้งใหญ่และยังดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่นั้นไวรัสนี้ได้แพร่ขยายออกเป็นวงกว้างในประเทศจีนและพบผู้ป่วยในอีกหลายประเทศ การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ส่งผลให้ประชาชนมีความหวงสถานการณ์ที่กำลังระบาด(Department of Disease Control¹,2020) สื่อมวลชนบางแห่งตั้งชื่อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่2019 ว่า“ไวรัสอู่ฮั่น” ซึ่งจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ในแง่ลบสำหรับเมืองดังกล่าวด้วยเหตุนี้องค์การอนามัยโลก(WHO¹, 2020) จึงประกาศตั้งชื่ออย่างเป็นทางการโดยใช้ชื่อว่าCOVID-19 ซึ่งย่อมาจาก“Coronavirus Disease Starting in 2019” หรือโรคไวรัสโคโรนาที่เริ่มต้นในปีค.ศ.2019

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยเทคนิค การวิจัย การประเมินสถานะชุมชนแบบเร่งด่วนRRA (Rapid Rural Appraisal) ด้วยการสืบค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องและเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ สัมผัส และสนทนากลุ่ม (Focus Group) ตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิคตรวจสอบ 3 เสา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงทฤษฎี ด้วยทฤษฎีหน้าที่นิยม (Functional Theory)

ผลการวิจัย

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019(COVID-19) ในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี เนื่องจาก สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปี พ.ศ.2565 ยังคงมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ไม่ค่อยแสดงอาการให้เห็นชัด เมื่อมีการติดเชื้อแล้ว สามารถเกิดการแพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็ว ตามกระทรวงสาธารณสุขให้เฝ้าระวังการแพร่ระบาดอย่างหนัก ของสายพันธุ์ โอไมครอนแม้ทางสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี ได้ปฏิบัติตามแนวทาง กฎระเบียบ และมาตรการต่างๆที่ตามที่กรมราชทัณฑ์ได้ออกมาอันได้แก่ การงดเยี่ยม เปิดให้มีการเยี่ยมญาติผ่านทาง Application Line ในส่วนของเจ้าหน้าที่ ให้หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่เสี่ยง งดกิจกรรมรวมกลุ่มสังสรรค์ เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาขณะปฏิบัติหน้าที่และในสถานที่สาธารณะอื่น ในหน่วยงานมีมาตรการคัดกรองบุคคลากรก่อนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ภายในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานีผู้ต้องขังเข้าใหม่ต้องกักตัวจำนวนรวม 21 วัน ปัจจุบันยังคงให้กักตัวเช่นเดิม เพื่อคัดกรองและสังเกตอาการแต่ละลดจำนวนวันลงเหลือ 5 วัน และส่งต่อไปห้องกันชนอีก 10 วัน ตรวจคัดกรองด้วยวิธี ATK (Antigen Test Kit) ก่อนปล่อยลงสู่แดนพ้นกักโรคในส่วนผู้ต้องขังออกศาล ผู้ต้องขังออกไปโรงพยาบาลภายนอก ก่อนกลับเข้าในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานีได้รับการตรวจคัดกรองวัดไข้ และแยกกักตัวไว้ในห้องแยกโรคต่างหากจากผู้ต้องขังอื่นเป็นเวลา 10 วัน เพื่อสังเกตอาการและตรวจคัดกรองด้วยวิธี ATK (Antigen Test Kit) ก่อนปล่อยลงสู่แดนพ้นกักโรค

สถานกักขังกลางเป็นพื้นที่ที่มีความเปราะบางและเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดได้ง่ายและรุนแรงกว่าเป็นอย่างมาก ด้วยสาเหตุสำคัญอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่ 1) เป็นเรือนจำแดนเดียวแดนชาย 1 แดน (ห้องกักโรค 8 ห้อง) แดนหญิง 1 แดน (ห้องกักโรค 9 ห้อง) มีจำนวนห้องแยกกักโรคอย่างจำกัดทำให้ไม่เพียงพอต่อผู้ต้องกักขังที่เข้าทุกวันโดยมีการเปิดและปิดห้องทุก 7 วัน หากจำนวนผู้ต้องกักขังเข้าใหม่เกินความจุของห้องจะดำเนินการปิดห้องเร็วกว่า 7 วัน ซึ่งต้องใช้ชีวิตและอุปกรณ์ต่างๆร่วมกัน สภาพดังกล่าวจึงเป็นการยากที่ผู้ต้องกักขังจะเว้นระยะห่างหรือป้องกันตนเองได้ตามมาตรฐานการป้องกันตนเองจากโรคติดต่อโดยทั่วไปได้ 2) ไม่สามารถให้ผู้ต้องขังสวม

หน้ากากอนามัยได้ตลอดเวลา เนื่องจากการทำกิจกรรมบางประการ เช่น การนอน การรับประทานอาหาร หรือการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ 3) มีการเข้าออกของบุคคลภายในและภายนอกตลอดเวลา เช่น การรับผู้ต้องขังเข้าใหม่ การนำผู้ต้องขังไปศาล การออกโรงพยาบาลภายนอก การพบปะของผู้ต้องขังกับบุคคลภายนอก เช่น ทนายญาติ ตลอดจนการไปกลับและผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเข้าปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ 4) ปัจจัยเสริมอื่นๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีไม่เพียงพอ ผู้ต้องขังจำนวนมากสุขภาพไม่ดี มีโรคเรื้อรังต่างๆ เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว เป็นต้น กอปรกับการระบาดของสายพันธุ์ใหม่ของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ที่มีระยะฟักตัวยาวนานขึ้นและไม่แสดงอาการ จึงอาจทำให้เกิดการเฝ้าระวังของเชื้อหลังจากผ่านพ้นระยะกักตัวได้โดยง่าย ดังนั้น สถานกักขังกลางได้เห็นถึงความสำคัญในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อลดการติดเชื้อ การแพร่ระบาดของผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ จึงได้จัดทำแผนการปฏิบัติการควบคุมโรคไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ให้มีความชัดเจนและเป็นไปอย่างถูกต้อง ทำให้การควบคุมผู้ต้องขังเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ดังนี้

แผนปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

สถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี การตรวจคัดกรองหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การตรวจด้วยวิธีการ ATK เจ้าหน้าที่และบุคลากรทุกคน จะตรวจอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง หรือทุก 3 วันแนวทางนี้สร้างความเชื่อมั่น มั่นใจให้กับเจ้าหน้าที่ทุกคนในการทำงานตามภารกิจ และมั่นใจว่าจะไม่นำเชื้อโรคไปแพร่ระบาดคนในครอบครัวและบุคคลที่ใกล้ชิดมีการตรวจทันทีหากมีอาการ หรือเมื่อใกล้ชิดกับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation: PUI)

ผู้สัมผัสใกล้ชิด แบ่งเป็น 2 ประเภท ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง หมายถึง ผู้สัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อฯ และไม่ได้สวมหน้ากากอนามัย ชุดป้องกัน PPE ตลอดช่วงเวลาที่มีการสัมผัส โดยอยู่ใกล้ชิดหรือมีการพูดคุยกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ในระยะ 2 เมตร เป็นเวลานานกว่า

5 นาที หรือ ถูกไอ จาม รด จากผู้ป่วย หรืออยู่ในบริเวณปิด ไม่มีการถ่ายเทอากาศมากนัก ร่วมกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อ ไม่แสดงอาการ เป็นระยะเวลานานกว่า 30 นาที เช่น ในรถปรับอากาศ หรือห้องปรับอากาศ ต้องกักตัวที่บ้าน (Home Quarantine) เป็นเวลา 10 วัน โดยเริ่มนับจากวันถัดจากวันสัมผัสผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ครั้งสุดท้ายเป็นวันที่ 1 โดยขณะแยกกักตัว ควรปฏิบัติตามแนวทาง DMHTT ตรวจคัดกรองหาเชื้อฯ ใน 5 วัน ด้วยชุดตรวจหาแอนติเจนของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ATK) กรณี ผลบวก ประสานโรงพยาบาลแม่ข่าย เพื่อส่งต่อการรักษาตามระบบ กรณี ผลลบ ให้กักตัวต่อจนครบ 10 วัน โดยขณะกักตัวควรปฏิบัติตามหลัก DMHTT เว้นระยะห่างจากบุคคลอื่น

กลุ่มผู้สัมผัสเสี่ยงสูงที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อโรครุนแรง เช่น กลุ่มเปราะบาง 608 กลุ่มโรคประจำตัวเรื้อรัง สูงอายุ ให้สังเกตอาการอย่างใกล้ชิด ประเมินอุณหภูมิร่างกาย เข้า – เย็นและเผื่อระวังอาการผิดปกติทางเดินหายใจตรวจทันทีหากมีอาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation: PUI) เมื่อครบ 10 วัน สามารถกลับมาปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ตามปกติ (ไม่จำเป็นต้องตรวจ ATK ซ้ำ) กรณีเรือนจำขาดแคลนอัตรากำลังพลให้กักตัวที่บ้าน เป็นเวลา 5 วัน ตรวจคัดกรองหาเชื้อใน 5 วัน ด้วยชุดตรวจหาแอนติเจนของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ATK) ผลลบสามารถกลับมาปฏิบัติหน้าที่ได้ แต่ต้องปฏิบัติตามหลัก DMHTT อย่างเคร่งครัด เว้นระยะห่างจากบุคคลอื่นและให้ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่ไม่ปฏิสัมพันธ์ หรือสัมผัสใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังอื่น ทั้งนี้ ให้อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ

ผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำ หมายถึง ผู้สัมผัสใกล้ชิดกับผู้สัมผัสเสี่ยงสูง สังเกตอาการตนเอง ปฏิบัติตามมาตรการ DMHTT อย่างเคร่งครัด เว้นระยะห่างจากบุคคลอื่น หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัด และไม่ต้องกักตัวและตรวจทันทีหากมีอาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation: PUI)

ผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งที่แสดงและไม่แสดงอาการป่วยของโรคฯ ให้กักตัว 10 วัน และรับการรักษาตามระบบ/แนวทางของโรงพยาบาลแม่ข่ายหรือสำนักงาน

สาธารณสุขในพื้นที่ เมื่อครบ 10 วัน สามารถกลับมาทำงานตามหน้าที่ได้ตามปกติ (ไม่จำเป็นต้องตรวจ ATK ซ้ำ)

แผนปฏิบัติสำหรับผู้ต้องขัง

ผู้ต้องขังรับใหม่/รับย้าย สำนวณประวัติการได้รับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้ต้องขังรับใหม่/รับย้ายทุกราย ในรายที่ไม่เคยได้รับวัคซีน/รับวัคซีน ไม่ครบโดส/ครบระยะเวลา ต้องได้รับเข็มกระตุ้นภูมิคุ้มกันแล้ว ให้รับดำเนินการตามแนวทางการให้วัคซีนฯ ของกระทรวงสาธารณสุข จากนั้นสำนวนประวัติว่าเป็นกลุ่มสัมผัสเสี่ยงสูงหรือไม่ เช่น ครอบครัวที่อยู่ด้วยกัน หรือบุคคลใกล้ชิดเป็นผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประวัติโรคประจำตัว โรคเรื้อรัง/กลุ่มเปราะบาง 608 โดยให้แยกตัวออกจากผู้ต้องขังเข้าใหม่รายอื่นเพื่อเฝ้าระวังอาการอย่างใกล้ชิด ตรวจคัดกรองหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในวันแรกรับตัวด้วยวิธี ATK แยกกักตัว 5 วัน ในห้องแยกกักโรค โดยกำหนดจำนวนผู้ต้องขังในห้องแยกกักโรค แต่ละห้องให้ได้จำนวนน้อยที่สุด เช่น ห้องละ 5-10 คน และเมื่อผู้ต้องขังเข้าห้องกักโรคตามจำนวนแล้ว ให้ปิดห้องไม่รับผู้ต้องขังเพิ่ม (นับเป็น Day 0) หากมีการเพิ่มจำนวนผู้ต้องขังในห้องดังกล่าว ให้เริ่มต้นนับหนึ่งใหม่ ตรวจคัดกรองหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในผู้ต้องรับใหม่/รับย้ายด้วยชุดตรวจหาแอนติเจนของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ATK) ใน นแรกรับตัว และวันที่ 5กรณี ผลบวก แยกกักและเข้าสู่ระบบการรักษาใน CI หรือโรงพยาบาลสนามเรือนจำตามแนวทางของโรงพยาบาลแม่ข่ายหรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ผู้ต้องขังรายอื่นที่ผลเป็น ลบ ให้เริ่มนับ Day 1 ใหม่ หากมีอาการอาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation : PUI) ให้ทำการตรวจทันทีกรณี ผลลบ ทุกครั้ง ทั้งห้อง ให้ส่งตัวไปกักต้อยพื้นที่กันชน (Buffer Zone)

กรณีที่มีห้องแยกกักโรคเพียงพอ ควรแยกกักผู้ต้องขังเฉพาะกลุ่ม เช่น ผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบาง 608 ผู้ต้องขังตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังที่มีประวัติสัมผัสเสี่ยงสูง โดยแยกออกจากกลุ่มผู้ต้องขังรับใหม่ทั่วไป เพื่อติดตามเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด แนะนำให้ผู้ต้องขังทุกคน สวม

หน้ากากอนามัย (Mask) หมั่นล้างมือบ่อย ๆ เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล ไม่พูดคุยเวลา
รับประทานอาหาร รวมทั้งไม่ใช้ช้อน หรือภาชนะต่างๆ ร่วมกันตรวจคัดกรองหาเชื้อฯ ทันทหากมี
อาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under
investigation: PUI) ระหว่างการแยกกักตัวในห้องแยกกักโรค ให้ผู้ต้องขังทำกิจกรรมเฉพาะ
ภายในห้อง งดการทำกิจกรรมข้ามห้อง งดการเคลื่อนย้ายสับเปลี่ยนห้อง

ผู้ต้องขังที่ผลการตรวจคัดกรองหาเชื้อฯ เป็นลบทุกครั้ง และกักตัวครบ 5 วัน ให้ส่งไปยัง
พื้นที่กันชน (Buffer Zone) โดยระยะเวลาในพื้นที่กันชน (Buffer Zone) 7-10 วัน โดยกำหนดให้
ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เหลื่อมเวลากับผู้ต้องขังอื่นในเรือนจำ ไม่ให้ปะปนกัน เมื่อครบ 7-10 วันใน
พื้นที่กันชน (Buffer Zone) หากไม่มีอาการหรืออาการแสดงของการป่วย COVID-19 สามารถส่ง
เข้าแดนปกติได้ ยกเว้น กลุ่มเปราะบาง 608 กลุ่มผู้สูงอายุ ก่อนส่งตัวลงแดนปกติ ให้ตรวจคัด
กรองด้วย ATK ทุกราย กลุ่ม PUI (Patient under investigation) ให้ตรวจ ATK ทันที

ผู้ต้องขังกลับจากศาล/กลับจากโรงพยาบาล กรณี ไป-กลับ ภายในวันเดียว แยกกักตัว 10
วัน ในพื้นที่กันชน (Buffer Zone) โดยกำหนดจำนวนผู้ต้องขังในห้องแต่ละห้องให้ได้จำนวนน้อย
ที่สุด ถ้ามีพื้นที่เพียงพอให้จัดแยกออกจากผู้ต้องขังกักตัวอื่น และไม่ให้เพิ่มผู้ต้องขังเข้าไปภายหลัง
ปิดห้อง โดยกำหนดให้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เหลื่อมเวลากับผู้ต้องขังอื่น หากมีการเพิ่มจำนวน
ผู้ต้องขังในห้อง ให้เริ่มนับวันที่ 1 ใหม่ จากนั้นจะตรวจคัดกรองหาเชื้อฯ ทันทหากมีอาการเข้าได้
กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation: PUI)

แนะนำให้ผู้ต้องขังทุกคน สวมใส่หน้ากากอนามัย (MASK) ขณะอยู่ภายนอกเรือนจำ
และให้รับประทานอาหารร่วมกัน หมั่นล้างมือบ่อยๆ เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล ไม่พูดคุยเวลา
รับประทานอาหาร รวมทั้งไม่ใช้ช้อน หรือภาชนะต่างๆ ร่วมกัน เมื่อกักตัวครบ 10 วัน ตาม
มาตรการฯ หากไม่มีอาการ PUI ให้ส่งตัวไปยังแดนปกติได้ ยกเว้น กลุ่มเปราะบาง 608 กลุ่ม
ผู้สูงอายุ ก่อนส่งตัวลงแดนปกติ ให้ตรวจหาเชื้อฯ ด้วย ATK ทุกราย

ผู้ต้องขังกลับจากโรงพยาบาล กรณี นอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล แยกกักตัว 10 วัน ใน
พื้นที่กันชน โดยจัดพื้นที่เฉพาะแยกออกจากผู้ต้องขังกักตัวอื่นไม่ให้ปะปนกัน ตรวจคัดกรองหาเชื้อ

ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยชุดตรวจหาแอนติเจนของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ATK) ในวันที่ 5 ตรวจคัดกรองหาเชื้อฯ ทันทักหากมีอาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation: PUI) แนะนำให้ผู้ต้องขังทุกคนสวมหน้ากากอนามัย (Mask) ควรหมั่นล้างมือบ่อย ๆ และเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล ไม่พูดคุยเวลารับประทานอาหาร รวมทั้งไม่ใช้ช้อน หรือภาชนะต่างๆ ร่วมกัน เมื่อกักตัวครบ 10 วัน ตามมาตรการฯ หากไม่มีอาการ PUI ให้ส่งตัวไปยังแดนปกติได้ ยกเว้น กลุ่มเปราะบาง 608 กลุ่มผู้สูงอายุ ก่อนส่งตัวลงแดนปกติให้ตรวจหาเชื้อฯ ด้วย ATK ทุกราย

ผู้ต้องขังเก่าในเรือนจำ ผู้ต้องขังที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการป่วยรุนแรง เช่น กลุ่มเปราะบาง 608 กลุ่มโรคเรื้อรัง หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ สุ่มตรวจร้อยละ 5-10% ทุก 14 วัน ผู้ต้องขังทั่วไป ตรวจคัดกรองหาเชื้อฯ ทันทักหากมีอาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation: PUI) กลุ่มผู้ต้องขังเสี่ยงสูง แยกผู้สัมผัสเสี่ยงสูงแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการป่วยรุนแรง ได้แก่ ผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบาง 608 กลุ่มผู้ต้องขังที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง ผู้ต้องขังตั้งครรภ์ กลุ่มทั่วไป โดยทั้งสองกลุ่มควรจัดพื้นที่แยกกัก ไม่ให้ปะปนกัน แยกกักตัวในพื้นที่กักโรค เป็นเวลา 10 วัน โดยเริ่มนับจากวันถัดจากวันสัมผัสผู้ป่วย เข้าข่าย/ยืนยันติดเชื้อฯ ครึ่งสุดท้ายเป็นวันที่ 1 ตรวจคัดกรองหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

กลุ่มที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการป่วยรุนแรง ประกอบด้วย กลุ่มเปราะบาง 608 กลุ่มผู้ต้องขังที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง ผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้ต้องขังตั้งครรภ์ เมื่อกักตัวครบ 5 วันแล้ว ให้ตรวจหาเชื้อด้วย ATK หรือตรวจทันทีเมื่อมีอาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation: PUI) กลุ่มที่ไม่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการป่วยรุนแรง เช่น ผู้ต้องขังทั่วไป ตรวจเฉพาะในกรณีที่มีอาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation: PUI) กรณี ผลบวก แยกกัก และเข้าสู่ระบบการรักษาใน CI หรือโรงพยาบาลสนามเรือนจำตามแนวทางของโรงพยาบาลแม่ข่ายหรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ผู้ต้องขังรายอื่นในห้องเดียวกันที่ผลเป็น ลบ ให้เริ่มนับ Day 1 ใหม่ หากมี

อาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation: PUI) ให้ทำการตรวจทันที กรณี ผลลบสามารถส่งกลับเข้าแดนได้ตามปกติ แนะนำให้ผู้ต้องขังทุกคน สวมหน้ากากอนามัย (Mask) ควรหมั่นล้างมือบ่อย ๆ และเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล ไม่พูดคุยเวลารับประทานอาหาร รวมทั้งไม่ใช้ช้อน หรือภาชนะต่างๆ ร่วมกัน ตรวจคัดกรองหาเชื้อฯ ทันทีหากมีอาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Patient under investigation : PUI)

กลุ่มผู้ต้องขังเข้าชาย/ยืนยันติดเชื้อฯ แยกกักตัวใน CI/โรงพยาบาลสนามเรือนจำ ตามแนวทางของโรงพยาบาลแม่ข่ายหรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เข้าสู่ระบบการรักษาภายใต้การควบคุมดูแลของโรงพยาบาลแม่ข่ายและสาธารณสุขในพื้นที่

แผนปฏิบัติการควบคุมเทคโนโลยี

1. ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการดำเนินงาน ให้ข้อมูล สร้างความเข้าใจและเชื่อมั่นแก่ญาติผู้ต้องขัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาการโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างเป็นระบบของสถานกักขังกลาง ผ่านช่องทางต่างๆของสถานกักขังกลาง จังหวัดปทุมธานี
2. ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการดำเนินงาน ให้ข้อมูลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ Covid-19 แจ้งให้ญาติผู้ต้องขัง ผ่านทางแอปพลิเคชัน line กลุ่มญาติผู้ต้องขัง และกรณีถ้ามีผู้ต้องขังติดเชื้อโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ศูนย์ care จะประสานแจ้งอาการให้ญาติผู้ต้องขังทราบตามที่ลงทะเบียนไว้ในระบบทะเบียนผู้ต้องขัง
3. ฝ่ายพัฒนาปฏิบัติการประสานงานฝ่ายควบคุมฯ ให้นำระบบการฝากขังทางไกลผ่านจอภาพ (video conference) กับศาล การเยี่ยมญาติทางไกล หรือการเยี่ยมผ่านแอปพลิเคชันไลน์ การพบทนายและพนักงานสอบสวนผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ และให้ฝ่ายสวัสดิการฯดำเนินการซื้อของฝากผ่านแอปพลิเคชันไลน์ ขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบระบบให้ใช้งานได้ตลอดเวลา รวมถึงการใช้ระบบการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) ระหว่าง สถานกักขังกลาง จังหวัดปทุมธานีกับโรงพยาบาลภายนอกในการดูแลผู้ต้องขังป่วย เป็นต้น

ผลการศึกษาการใช้แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและกลุ่มผู้ต้องขังแดนหญิง

กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การใช้แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019(COVID-19)ของสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานีในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าแผนฯ ดังกล่าวเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันมีการตรวจคัดกรองผู้ต้องขังรายใหม่ ด้วยการตรวจ ATK(Antigen Test Kit) ทุกราย เพื่อคัดแยกผู้ติดเชื้อเข้าสู่ระบบการรักษาก่อนรับตัว และกักตัวในห้องแยกกักโรคสำหรับผู้ไม่ติดเชื้อเป็นระยะเวลา 5 วัน แล้วจึงส่งต่อไปห้องกันชนอีก 10 วัน และทำการตรวจ ATK ซ้ำอีกหนึ่งครั้ง ก่อนนำเข้าสู่อำเภอทัณฑสถานทำให้เจ้าหน้าที่ที่มีความมั่นใจว่าจะไม่ได้รับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากผู้ต้องกักขังที่เข้ามาในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี มีการส่งเข้ารับการรักษาตามกระบวนการสาธารณสุขอย่างเท่าเทียมกับบุคคลภายนอก รวมทั้งมีการฉีดวัคซีนให้ผู้ต้องกักขังที่ยังไม่เคยได้รับวัคซีน ผู้ต้องกักขังที่ควรได้รับการฉีดวัคซีนตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างน้อย 4 เข็ม และทำการตรวจ ATK ก่อนปล่อยพ้นโทษ เพื่อป้องกันปัญหาการปล่อยผู้ติดเชื้อออกสู่สังคมภายนอกส่วนของเจ้าหน้าที่ประจำสถานพยาบาลในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานีเห็นว่าสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี มีห้องสำหรับการกักโรคไม่เพียงพอทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนฯ ที่กำหนดให้ผู้ต้องขังในห้องแยกกักโรคในแต่ละห้องมีจำนวนน้อยที่สุด เช่น ห้องละ 5-10 คนเนื่องจากสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี รับผู้ต้องกักขังเข้าใหม่วันละ 20-30 คนต่อวัน มีห้องแยกกักโรคอย่างจำกัด เนื่องจากเป็นเรือนจำแดนเดี่ยว แดนชาย 8 ห้อง แดนหญิง 9 ห้อง แต่ละห้องอยู่อย่างแออัด จึงมีความเสี่ยงในระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาได้ง่ายยิ่งขึ้น หากผู้ต้องกักขังร่วมห้องมีอาการ PUI และผลการตรวจคัดกรอง ATK พบเชื้อ

กลุ่มผู้ต้องขังแดนหญิงกลุ่มผู้ต้องขังพบว่าผู้ต้องขังมีความเครียดและรู้สึกไม่สะดวกสบายเนื่องจากพื้นที่ห้องกักโรคมีพื้นที่จำกัด ต้องอยู่รวมกันในห้องกักโรคตลอด 24 ชั่วโมง เป็นเวลาอย่างน้อย 15 วัน ทำให้เกิดความเครียดสะสมหลายประการ เช่น เรื่องของคดีความ การได้รับเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด 2019จากสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี ปัญหาการปรับตัว ส่วนแผน

ปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด 2019 (COVID-19) ในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานีเป็นแผนฯ ที่ดี มีการดำเนินการตามแผนฯ อาทิ เช่น ตรวจคัดกรองด้วย ATK เป็นระยะๆ และให้ความรู้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด 2019 ซึ่งสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ต้องกักขังว่าสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานีมีการบริหารจัดการที่ดีจะไม่ทำให้ผู้ต้องกักขังติดเชื้อหรือมีการแพร่ระบาดอีกทั้ง ยังมีสวัสดิการด้านการฉีดวัคซีนป้องกัน โควิดให้กับผู้ต้องกักขัง อีกด้วย

สรุปและอภิปราย

สถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานีได้นำนโยบายของกรมราชทัณฑ์มาปรับให้เข้ากับสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยยกเป็นแผนปฏิบัติการเชิงรุกในการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งแยกเป็นบริบทสำหรับเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องกักขัง สถานที่ และระบบเทคโนโลยี รวมทั้งบูรณาการร่วมกับมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขโดยมีการตรวจคัดกรองผู้ต้องขังรายใหม่ด้วยการตรวจ ATK (Antigen Test Kit) ทุกราย เพื่อคัดแยกผู้ติดเชื้อเข้าสู่ระบบการรักษาก่อนรับตัว และกักตัวในห้องแยกกักโรคสำหรับผู้ไม่ติดเชื้อเป็นระยะเวลา 5 วัน แล้วจึงส่งต่อไปห้องกันชนอีก 10 วัน และทำการตรวจ ATK ซ้ำอีกหนึ่งครั้ง ก่อนนำเข้าสู่แดนพ้นกักโรค ทำให้เจ้าหน้าที่มีความมั่นใจว่าจะไม่ได้รับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากผู้ต้องกักขังที่เข้ามาในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี มีการส่งเข้ารับการรักษาตามกระบวนการสาธารณสุขอย่างเท่าเทียมกับบุคคลภายนอก รวมทั้งมีการฉีดวัคซีนให้ผู้ต้องกักขังที่ยังไม่เคยได้รับวัคซีน ผู้ต้องกักขังที่ควรได้รับการวัคซีนตามระยะเวลาที่กำหนด อย่างน้อย 4 เข็ม และทำการตรวจ ATK ก่อนปล่อยพ้นโทษ เพื่อป้องกันปัญหาการปล่อยผู้ติดเชื้อออกสู่สังคมภายนอก การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด 2019 (COVID-19) ของสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานีเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี

ข้อเสนอแนะ

เชิงนโยบาย

1. สถานักกชังกลางจังหวัดปทุมธานี ควรให้ความสำคัญในการจัดเตรียมแผนและความพร้อมในการรับมือในสถานการณ์ การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือสถานการณ์วิกฤตอื่นๆ ที่จะเกิดขึ้นในด้านคน งบประมาณ สถานที่ และระบบเทคโนโลยี พร้อมทั้งมีการซักซ้อมแผนรองรับสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น แล้วนำข้อมูลมาสรุปปัญหาและอุปสรรค เพื่อจะได้รับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เชิงปฏิบัติการ

1. สถานักกชังกลางจังหวัดปทุมธานี ควรจัดให้มีการประชุมหรือถ่ายทอดแนวทางการดำเนินการให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง และมีความปลอดภัยจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2. ควรมีการสื่อสารข้อมูลข่าวสารตลอดจนความรู้ให้กับผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง เพื่อคลายความวิตกกังวล ที่อาจทำให้เกิดภาวะความเครียด ซึ่งจะส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมา

การวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลกระทบจากการใช้แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด 2019 (COVID-19) ในสถานักกชังกลางจังหวัดปทุมธานี เพื่อเปรียบเทียบ และปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด 2019 (COVID-19) ในสถานักกชังกลางจังหวัดปทุมธานี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ควรเลือกกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายและครอบคลุม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน เช่น พนักงานขับรถยนต์ พนักงานตรวจพิสูจน์ ผู้ต้องกักในแดนชาย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรค. (2565). **นิยามและแนวปฏิบัติตามมาตรการป้องกันควบคุมโรคสำหรับผู้สัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ฉบับวันที่ 21 พฤษภาคม 2565**. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤษภาคม 2565 จาก http://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/g_srrt/g_srrt_210565.pdf.
- กรมควบคุมโรค. (2564). **แนวทางการให้วัคซีนโควิด19 ในสถานการณ์ระบาดปี2564 ของประเทศไทย ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2**. กรุงเทพฯ: ทีเอส อินเทอร์เน็ต จำกัด.
- ศูนย์รวมความรู้เกี่ยวกับ Covid-19. (2565). **ยืนยันตัวเลขผู้ติดเชื้อCovid-19ทั่วโลก**. เข้าถึงเมื่อ 31 พฤษภาคม, 2565. จาก <https://covid19.workpointnews.com>.
- Centers for Disease Control and Prevent. (2021). **Guidance on Prevention and Management of Coronavirus Diseases 2019 (COVID-19) Correctional and Detention Facilities**. Retrieved (2021, June 28) from <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/correction-detention/guidance-correctional-detention.html>.
- Ministry of Public Health2. (2021). **PreventionCOVID-19: Omicron Update 6 December 2021**. Retrieved (2021, December 10) from <https://moph.go.th> (in Thai).
- World Health Organization1. (2020). **Coronavirus covid-19**. Retrieved (2020, June 15) from https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1.

บุคลากรกรม

ผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายวะสันติ ธรรมาเจริญราช, เจ้าหน้าที่สาธารณสุข, สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 29 มิถุนายน 2565
 2. นางสาวมีทรัพย์ จันทรมาก, พยาบาลวิชาชีพ, สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 30 มิถุนายน 2565
 3. นายนิติภูมิพัฒน์ คินธ, เจ้าหน้าที่ปกครอง, สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 1 กรกฎาคม 2565
 4. นายรัฐวุฒิ ผ่องนะคุณ เจ้าหน้าที่ปกครอง, สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 1 กรกฎาคม 2565
 5. คุณนาง (นามสมมติ) ผู้ต้องขังแดนหญิง, สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 2 กรกฎาคม 2565
 6. คุณเก้ (นามสมมติ) ผู้ต้องขังแดนหญิง, สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 2 กรกฎาคม 2565
 7. คุณน้อย (นามสมมติ) ผู้ต้องขังแดนหญิง, สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 2 กรกฎาคม 2565
 8. คุณแมว (นามสมมติ) ผู้ต้องขังแดนหญิง, สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 2 กรกฎาคม 2565
 9. คุณหนู (นามสมมติ) ผู้ต้องขังแดนหญิง, สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 2 กรกฎาคม 2565
 10. คุณชู (นามสมมติ) ผู้ต้องขังแดน, หญิงสัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 2 กรกฎาคม 2565
- ที่อยู่ สถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี เลขที่ 8 ม.2 ต.รังสิต อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110
- เบอร์โทรศัพท์ 025771794

ผู้เขียน

ฤทัยรัตน์ กรมไธสง*

นักศึกษาหลักสูตรดุขฎฐิบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค
สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
80 หมู่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100
E-mail: ruthairat5696@gmail.com

อาภาภรณ์ บุญแจ่ม

นักศึกษาหลักสูตรดุขฎฐิบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค
สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
80 หมู่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100

กมลวรรณ เทพจั้ง

นักศึกษาหลักสูตรดุขฎฐิบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค
สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
80 หมู่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100

วิเชียร ไทยเจริญ

นักวิชาการอิสระ ด้านสาธารณสุขชุมชน วิจัยชุมชน
อดีตนักวิชาการสาธารณสุขศูนย์อนามัยเขต 11 นครศรีธรรมราช
E-mail: drwichian2504@hotmail.com